

NAZOGASTRİK SONDA TAKMA VE ÇIKARMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBERİ

Kişisel Bilgiler

Ad – Soyad : Öğrenci Numarası :
Uygulama Tarihleri :
Uygulama :

- Yetersiz:** Basamağın hiç uygulanmaması ya da sırasında, doğru uygulanmaması.
- Geliştirilmesi Gerekir:** Basamağın doğru ve sırasında uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması.
- Yeterli:** Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasında uygulanması.

İşlem Sırası	İşlem Basamakları	1	2	3	4	5
1.	Hastaya kendini tanıtmak					
2.	Hastanın kimliğini kontrol etme					
3.	Hastaya yapılacak işlemi açıklama					
4.	Elleri yıkama					
5.	Malzemeleri hazırlama					
6.	Hastanın mahremiyetini sağlama					
7.	Hastaya uygun pozisyon verme					
8.	Hastanın göğsü üzerine su geçirmez yatak koruyucu ya da havlu koyma					
9.	Hastanın eline böbrek küvet ve kağıt peçete verme					
10.	Eldivenleri giyme					
11.	Aktif el olarak sağ el kullanılacaksa yatağın sağ tarafına, sol el kullanılacaksa yatağın sol tarafına geçme					
12.	Hastanın burun deliklerinin açıklığını ışık kaynağı ile değerlendirmek					
13.	Burun deliklerini sırayla kapatılarak nefes alıp vermesini istemek					
14.	Hasta bilinçli ise işlem sırasında hasta ile iletişim sağlamak amacıyla basit işaretler belirlemek					
Kataterin Takılması						
15.	Kataterin ne kadar itileceğini belirlemek için ölçüm yapmak - Kataterin midede kalacak ucu uygulama yapılacak burun deliğinden aynı taraftaki kulak memesine, oradan da sternumun ksifoid çıkıntısının 10-15 cm altına kadar uzatma ve işaretleme (Yetişkinlerde bu mesafe yaklaşık 55- 65 cm dir.)					
16.	Hastadan rahat olmasını ve düzenli nefes alıp vermesini istemek					
17.	Hastadan başını ekstansiyon pozisyonuna getirmek					
18.	Katateri halka şeklinde elde kıvrılarak tutmak					
19.	Katateri, burun deliğinden ilerletmek					
20.	Önce burun deliğine paralel olarak, daha sonra arkaya ve aşağıya doğru olacak biçimde sakın, yumuşak hareketlerle ve parmaklar arasında yuvarlayarak ilerletmek					
21.	Herhangi bir direnç varsa güç uygulamayıp, diğer burun deliğinden işlemeye yeniden başlamak					
22.	Hastadan ağızını açmasını istemek					
23.	Işık kaynağı ile bakıldığında tüpün ucu uvulanın arkasında görülüyorsa, hastadan hafifçe başını öne eğmesini istemek					
24.	Hasta bilinçli ise tüpü ilerletmeye devam etmek, bu sırada sakıncası yoksa pipetle su yudumlamasını ya da sadece yutkunmasını istemek					
25.	Her yutkunma hareketinde katateri 4- 5 cm ilerletmek					
26.	Hastada öğürme varsa işlemi birkaç saniye durdurarak hastanın dinlenmesine izin vermek					

NAZOGASTRİK SONDA TAKMA VE ÇIKARMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBERİ

	verme				
27.	Hastada öksürme, boğulma hissi, ses değişikliği, siyanoz ve dispne gibi belirtiler varsa işlemi derhal durdurma ve katateri geri çekme				
28.	Katateri işaretlenen yere kadar ilerletme				
29.	Kataterin midede olup olmadığını kontrol etme (Hava verme, mide içeriğini kontrol etme, pH kontrolü ve röntgen)				
30.	Kataterin midede olduğundan emin olunduktan sonra, katateri burna tespit etme				
31.	Kataterin ve flasterin hastanın burnunu tamamen kapatmamasına dikkat etme				
32.	Hastanın nefes alma biçimini değerlendirme				
33.	Uygulama amacına göre kataterin distal ucunu klempleme veya sakşına ya da serbest drenaj torbasına bağlama				
34.	Kataterin gerilemesini önlemek için katateri flasterle hastanın giysisine tutturma				
35.	Kataterin burundan çıktığı noktaya işaret koyma ya da dışarıda kalan bölümü ölçme ve kaydetme				
36.	Sakıncası yoksa yatak başını 30° yükseltme				
37.	Malzemeleri ortamdan uzaklaştırma				
38.	Eldivenleri çıkarma				
39.	Hastaya rahat bir pozisyon verme				
40.	Elleri yıkama				
41.	Yapılan işlemi ve gözlemleri kaydetme				
<i>Kataterin Çıkarılması</i>					
42.	Kataterin tüm bağlantılarını çözme ve flasteri çıkarma				
43.	10 ml izotonik solüsyonu tüpten verme				
44.	Katateri, kağıt havlu ile buruna en yakın bölgeden tutma				
45.	Tüpü kendi etrafında döndürerek, ileri-geri hareket ettirerek serbestliğini kontrol etme				
46.	Kataterin ucunu klempleme ya da elde katlama				
47.	Hastaya derin nefes almasını ve tutmasını söyleme				
48.	Katateri sürekli bir şekilde burun tabanına paralel olarak çekme				
49.	Malzemeleri ortamdan uzaklaştırma				
50.	Eldivenleri çıkarma				
51.	Hastaya rahat bir pozisyon verme				
52.	Elleri yıkama				
53.	Yapılan işlemi ve gözlemleri kaydetme				